

Pap Gábor: Az ég mennyezeti – Festett kazettás mennyezeteinkr?l

2013 augusztus 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

„A ég mennyezeti” kiadvány egyedülálló összegzése a hazai festett kazettás templomi mennyezetek f?bb vonásainak. Pap Gábor (1939-) m?vészettörténész, tanár.

Egyetemi tanulmányait a ELTE Bölcsészettudományi karának magyar-m?vészettörténet szakán végezte. Életét meghatározta a m?vészetek, f?képp a képz?m?vészet iránti elkötelez?dés. Az egyetemes emberi m?vel?dés szemszögéb?l egyedülálló jelent?ség? fejezetét képviselik a magyar m?vészettörténelemnek a festett kazettás mennyezetek. Pap Gábor „Az ég mennyezetei” cím? könyvében ezen festett kazettás mennyezetek szemet gyönyörködtet? honi alkotásaival ismerteti meg az olvasót. A festett kazettás mennyezetek a magyar népm?vészet és egyházi m?vészet kiemelked? alkotásai. Els?sorban a református és unitárius gyülekezetek templomainak falát díszít? motívumokról van szó.

A reformáció korában Magyarországon is fokozatosan feler?södött a templomok díszítettsége, a fatábla és karzat festészet mellett megjelentek és egyre inkább elterjedtek a mennyezet kazettáit díszít? képek. Eredeti forrásuk az itáliai reneszánsz táblafestészet. A kazettás mennyezetek gazdag motívumkincse szorosan egybefonódik más hazai népm?vészeti alkotások díszít? elemeivel is.
Magyarországon a fennmaradt kazettás mennyezetek száma százas nagyságrendben mozog. A kazettás mennyezetek igen szép példáit találjuk a Fels?-Tisza vidékén, Somogy megyében és Baranya megyében a Dráva mentén, Heves, Gömör, Borsod megye területén, de végig az egész Felvidéken és különösen gazdagon Erdélyben és Kalotaszegen. Az erdélyiek közül a két legrégebbi az ádámosi és a gogánváraljai festett kazettás falmennyezet.

Pap Gábor „Az ég mennyezeti” cím? könyvében ezen különleges mennyezetek védelmében emel szót, rámutatva a festett kazettás mennyezetek pusztuló tendenciájára is. A szerz? szerint fontos lenne ezen egyedülálló nemzeti értékek meg?rzése az enyészett?l, s fenntartása az utókor számára. „Az ég mennyezeti” írásgy?jtemény a festett kazettás mennyezeteink képanyagát kifejezetten m?vészeti szempontok szerint elemzi. Bemutatja gazdag figurális ábrázolásukat, a növényi és állatmotívumok változatait éppúgy, mint a teljes üdvtörténetek megjelenítésének módjait.

A m? írásgy?jtemény, mert egészen az 1970-es évek eleje óta, több részletben íródott könyvr?l beszélünk.
1994-ben került el?ször a megjelenés közelébe a kötet egy tanulmánygy?jtemény részeként. 1992-ben ugyanis

útjára indult „Varázstükör” néven egy tanulmánysorozat, melynek els? könyvecskéje „A Napút fest?je” címet viselte, s Csontváry Kosztka Tivadar életm?vét elemzi. 1993-ban megjelent második kötete „Jó pásztor hagyatéka” címmel látott napvilágot, s ezen sorozat harmadik kötete lett volna Pap Gábor „Az ég mennyezeti” cím? tanulmánygy?jteménye, azonban sem anyagi, sem szellemi tekintetben nem állt rendelkezésre elegend? forrás létrejöttéhez, így csak sokévi kitartó munka eredményeképp jelenhetett meg önálló könyvként 2012-ben az Uropath Kiadó gondozásában. A kötet képi anyaga a festett kazettás templommennyezetek megörökítése érdekében is jóval az ezredforduló körül kezdett gyarapodni, Fábi János és Tamás, valamint Horváth Zoltán György fotóm?vészek jóvoltából. Pap Gábor „Az ég mennyezeti” munkája kiemelten foglakozik a kárpátaljai Técs?, a szamosháti Gügye és az ormánsági Patapoklosi helyiségek templomainak festett kazettás mennyezeti anyagával is.

„Ha van olyan fejezete a magyar m?vészet történetének, amely az egyetemes emberi m?vel?dés szemszögéb?l vizsgálva minden kétséget kizáróan egyedülálló jelent?ség?, akkor a festett kazettás mennyezetek emlékcsoportja bízvást ilyennek mondható… Tapasztalati tény: a kárpát-medencei festett kazettás templomi mennyezetek képnyelve f?bb vonásaiban azonos a magyar népm?vészetével. Nemcsak a motívumvilág, de a formaragozás logikája és közös bennük. Ami az egyik területen szokatlan vagy rejtélyes, annak a magyarázata rendszerint a másikban található meg…” – írja a szerz?.

Forrás: anemzetikonyvekboltja.hu

Ajánló